

KATOLIKUS ALFÖLD

SZEGEDI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

MEGJELENIK A HÓNAP
KÖZEPÉN. ELŐFIZETÉSI ÁR:
1 ÉVRE P 1, VIDÉKRE P 1'40.
SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL
SZEGED, DUGONICS-TÉR 12.
TELEFON: 28-51. SZÁM.

Gróf Széchenyi István ma is él; Széchenyi István örök...

Írta: Dr. Tóth Imre kormányfőtanácsos.

Ünnep, igazi, nagy magyar ünnep előestéjén vagyunk. Ez év szeptember hó 21. napján lesz másfél évszázados fordulója annak, hogy a **Kossuth** Lajos által is „legnagyobb magyar“-nak tartott gróf **Széchenyi István** megszületett. Az egész nemzet, ennek apraja és nagyja hálás kegyelettel áldoz e ritka jubileumi ünnep alkalmából Széchenyi István lángszellemének, aki reformátor lelkével gazdasági, társadalmi és kulturális téren oly sok maradandót alkotott, aki kizárólag nekünk élt, nekünk áldozott s aki a hazának lángoló szeretetét vértanúságával pecsételte meg.

Ma, amikor az egész világ vajúdik, amikor egyes országok alkotmányjogi, társadalmi és gazdasági berendezkedései a legnagyobb változáson mennek át, amikor az emberiségnek új lelkesége, egy új embertípus alakul ki, amikor a polgári társadalom a bolsevizmussal, a nacionalizmussal az internacionalizmussal, a kollektív gazdálkodás a kapitalista gazdasági berendezkedéssel vívja a maga élet-halál harcát, amikor „a lenni, vagy nem lenni“ Damokles kardja csak egy selyemszálon csüng az emberiség feje fölött, nemcsak jól esik, de egyenesen életszükséglet, hogy megfűrösszük lelkünket abban a hatalmas energia-forrásban, amit Széchenyi István jelentett a nemzet számára. Széchenyi ma is él s talán sohasem volt oly közel nemzetéhez, mint napjainkban s eszméi, meglátásai, átérzései, tanításai sohasem voltak oly maradandó igazságok, mint napjainkban.

Széchenyi ma is nehéz kérdés. Tanításait, útmutatásait sokáig fogják boncolni és magyarázni még későbbi utódaink is. Oly kivételesen nagy az Ő alakja, hogy a mai felfogás szintjére igazságosan helyezni képtelenek vagyunk. Imponáló fensége csak a múlt állapotainak előterében domborodik ki a maga valóságában. Egyszerűsége, jelleme oly útvesztő, melyben könnyű eltévedni. Nincs az a festő, aki ecsetjével, író aki tollával csak megközelítően is találó képét tudná adni lelkének, megállás nélkül zakatoló géphez hasonló munkás életének. Már azt is nehéz volna megállapítani, mi volt Széchenyi: társadalmi reformátor-e, vagy politikus, író, avagy államférfi?

Tudjuk, hogy Széchenyi — bár édes anyja, aki

mélyen vallásos volt s környezetétől is megkivánta a vallásosságot; fiát születésekor Istennek ajánlotta — katonai pályára lépett. Mint huszártiszt Bécsben teljesített szolgálatot s a 29 éves huszárcapitány innen 1820-ban a jómódú, színmagyar debreceni nép közé került. Az itteni és Tiszán túli huszárok jókedve teljesen meghódította a fiatal huszárcapitány szentimentális lelkét. Itt ismerte és szerette meg a magyar népet s itt fogamzott meg lelkében, hogy szakít a katonasággal, mely neki a békében csak tespedés, szinte itt jegyezte el magát a közéleti pályával. A magyar nép iránt Debrecenben felébredt szeretetét itt önti szavakba naplójában: „**A legnagyobb vonzódást érzem e durva nép iránt, melyet voltaképpen forrón szeretek. Hogy oktattám, emelném, emberré tenném. Tudatlansága meghat, élettemmel, véremmel szeretnék segíteni rajta, osztozom vele együtt szenvedve — sorsában.**“

A közéleti pálya terére valójában 1825 nov. 3-án lépett.

Kemény Zsigmond azt írta róla: „Katonai pályája nem elégítette ki. Zaklatott érzésvilágának, heves képzeletének s mohó tudásvágyának izgalmi között mind hevesebben ébredő fajszeretete gyujtja meg életének vezérszövétnekét. Nagy lelke hazájának akkori elmaradt sivatag, majdnem kétségbeéjtő képén nyugodott meg. „**Időm, tehetségem és vagyonom hazámé legyenek. Magyarország kifejtése, a magyar nemzet feldicsőítése él minden csepp véremben.**“ Neve már a hazafiúi érzés és áldozatkészség fényében ragyog országszerte, mikor lelkében céljának és útjának határozott képe is kialakult: a tétlen panaszkodás és tespedés, kesergő álmodozás helyett igazi nemzeti életet teremteni, a nemzet vagyonosodását, gazdagodását elősegíteni anyagi és szellemi erejét kifejteni, szabadságunkat az ezzel kifejtendő erővel biztosítani s a politikai intézményeket erre alapítani.

Politikai és írói pályája a „**Hitel**“ megjelenésével kezdődött s a „**Világ**“ „**Stádium**“ „**Sárga könyv**“ „**Ein Blick**“ „**Politikai Programmtöredék**“ stb. megírásával folytatódott. Rámutatott e munkáiban a gazdasági élet fejlődésének akadályaira, ezek: az elavult birtokrendszer, hiteltörvények, robotmunka, közlekedési rend. Közállapotainknak, a belső és kül-

só magyar világnak hatalmas kritikája ez a könyv és pedig nemcsak a kritikus éleslátásával, kiméletlenségével és gúnyjával, hanem az eszmény lelkesedésének hevével s az alkotó erő hatalmával írt kritikája. A hibákat, hiányokat meglátó, a bajokat orvosolni akaró lángelke egyre erősödő összhangba került a nemzet érzelmvilágával. Tanulmányainak, tapasztalatainak gazdagságánál és értékénél, eszméinek bőségénél, helyességénél és igazságánál, politikai tartalmának korszerűségénél, áldozatkész tevékenységének páratlan erélyénél fogva vezérévé lesz nemzetének.

Bemutatja a magyar világot, melyben nincs egység, nagy a megosztás, széthúzás. A főurak külföldön élnek, szégyenlik nemzetüket, lenézik a honoratiort és polgárt s ez utóbbi nem akar magyar lenni. A széthúzó világ helyébe összetartó, egységes nemzet kell s a különböző társadalmi osztályoknak egymásra kell találni.

Támadja a konzervatív felfogást s az érzelmi politikát. Meggyőzni akarja a kiváltságos osztályokat arról, hogy a reformokat nemcsak a kor szelleme és nemzet jövője, hanem saját érdekeik is követelik tőlük. Élesen és világosan látta a nemzet helyzetét, erejét és gyöngeségét s élesen és világosan a célt, melyre törekedett. Mikor ír, beszél, nem egyeseket lát maga előtt, hanem az ősi intézményeket, a sérelem politika ősi hagyományaiban az elfogult régi magyarságot.

Eszméivel szembe került Kossuthal, akit saját hangjától megittasult népvezérnek tartott. Gyűjtő szónoklataival, vezércikkeivel ez ragadta magához a vezérszerepet. Széchenyi helyeselte Kossuth elveit, de taktikáját elítélte, mert véleménye szerint ezzel sirba viszi a nemzetet. Kossuth politikájával szemben — melynek kikerülhetetlen következtüléseül a haza végveszedelmétől remegett — az óvó, mérséklő, intó feladatot érezte magára kötelezőnek. Maga előtt látta a forradalmi szenvedélyek felülkerekedését, melyből általános bomlást, bukást jósolt s e rémlátásba évről-évre mindinkább beleélte magát. Izzgatottsága haljóslatúan fokozódott, betegévé lett a rettegő hazaszeretnek s e betegség a husvéti tragédiához vezetett.

A keresztény és nemzeti eszmének volt meggyőződéses hirdetője. „Cselekvésünknel, munkánk-nál a keresztény vallás alapoktatásait kell zsinórmértékül venni. De a keresztény vallást a maga tisztaságában kell tekinteni s nem úgy, amint azt a szenvedély s az uralkodási vágy elferdítették. A keresztény vallású nemzetek és népek körén kívül nincs igazi polgárosodás és polgári erényekre alapított tisztult haladási szellem. A magyar nemzetnek is nemzetinek és kereszténynek kell lenni. A magyarnak, hogy valaki lehessen Európában, egyedül magyar nemzetnek kell lennie. Nemzetiségünk levetkőzése által elveszíténők a világ megbecsülését. Igazi erőt — melyre oly nagy szükségünk van — csak nemzeti sajátosságainkból meríthetünk. A világ-történelem tanítása szerint a mult korok legkiválóbb nemzetei is csak addig voltak erősek, míg romlatlan nemzetiségük alapján állottak. Ennek megtörése olyan mint a zománcz lehullása a foganyagról, a mi után annak elpusztulása csak rövid idő kérdése már.“

A keresztény vallás nagy áldás reánk nézve.

Amire tehát törekednünk kell, azt e két szó foglalja magában: nemzetiség és kereszténység. A keresztény elv a különböző vallások híveit egyesíti,

a nemzeti elv pedig egybeforraszt minden igaz magyart és sokkal többet jelent, mint amennyit első tekintetre magában foglalni látszik.

A magyar egyetlen idegen nemzetet, se kövessen vaktában, hanem a lehető legmagasabb fokra önsajátsága szerint fejlessze ki szellemi és testi erőit. Sokszor hangoztatta Széchenyi „hogy nekünk az erkölcs magasabb lépcsőjén kell állanunk, mint másoknak, mert nálunk sok feladat nehezebb, mint másutt. Minden embernek becsületesen kell betölteni tisztét. Sok dolog azért nem sikerül nálunk, mert az emberek sokszor nem tudnak magasabb szempontokra felemelkedni, ahol az a siker feltételét képezi. Kicsinyek, ahol nagyoknak kellene lenniök és felhőkben nyargalásznak, mikor jobb volna gyalog járniok. Nelson tengernagynak a trafalgári ütközet elő-estéjén kiadott hadiparancsa hazánkra alkalmazandó s ez ekként szól: „**Magyarország minden fiától elvárja, hogy híven teljesítse kötelességét.**“ Ha e tanácsokat, útmutatásokat, tanításokat nem szívleljük meg, bár ezer éves nemzet vagyunk, még elég fiatal ahhoz, hogy a férfikor átugrásával a roskatag, vén korba jussunk.

Herder elsüllyedésünket jövendölte és valóban a csodával határos, hogy még vagyunk. Ne feledjük el, hogy bennünk sok a pezsgő vér, a tűz, csak ezt a tüzet bölcsen kell felhasználni, mert ez vív diadalmas háborúkat, ez nyer csatákat, önt férfias állhatatosságot és szívós, bátor kitartást a polgári életben. Bensőnkben életerő lakozik s azt a hajszálat, melyen életünk függ, csak mi magunk vágthatjuk el. Ezen nemzeti öngyilkosság elkerüléséhez az szükséges, hogy ne beszéljünk sokat, hanem cselekedjünk. A nemzetben erős közszellem és polgári erény minél nagyobb elterjedése szükséges, hogy ezektől áthatva nagy és kicsiny egymást megbecsülve, támogatva s erejéhez képest vállalva, mindenki a saját jogosult érdekeinek szolgálatában is a közérdek előmozdítására törekedjék.

Sokat és hosszan lehetne még Széchenyiről írni, de több nem fér be e cikk szűkre szabott keretébe.

Az ismertetett adatokból kétségtelenül megállapítható, hogy Széchenyi agyának minden sejtje a magyarságért, a magyar hazáért dolgozott, ezé volt szívének minden dobbanása s lelke húrjainak minden rezgése. Bár kortársai, a 40-es évek alatt a közélet terén szerepet játszott legjobb és leghiggadtabb hazafiak is ellene fordultak s bár népszerűségét elvesztette, mindaddig folytatta Cassandra hálátlan és keserű szerepét, míg önkéntes számkivetésbe nem ment s el nem dördült a legnemesebb lelket gyötrelmeitől megszabadító pisztolylövés.

Széchenyi múlandó teste elporladhatott, de szelleme ma is él s ma is parancsolólag mondja, hogy a feltámadás előfeltételeit magunkban kell kitermelni és kimunkálni. Belső békére és egyetértésre van szükségünk. Mohács és Trianon csak azért volt lehetséges, mert a nemzet úgy viselkedett ezekben a nehéz időkben, mintha józan eszét elvesztette volna. A nemzetben minden előfeltétele megvan annak, hogy újból felemelkedjék, mert a magyar faj mélységeiben csodálatos erők és értékek szunnyadnak.

Széchenyi ma is él, Széchenyi örök s mindig felelni fog azoknak, akik szibillai könyveit felütik, hogy őt, az Elborultat a nemzet lelki útjáról megkérdezzék...

A kékesi munkatábor emlékeiből*)

Irta: Dobay József tanárjelölt.

Kedves Barátom!

Emlékezzél: esti sétáink visszatérő témája volt a mai ifjúság. Te támadtál, én védekeztem. Szerinted mindenhol csak pénzéhes, drága idejüket sporttal — ez még jó! — vagy tánccal, flirttel s egyéb léhasággal agyonütő fiatalok vannak. Ezekben akkora az elsekélyesedés, hogy sokszor még kedvezmények, segélyek kilátása sem veszi őket rá, hogy egy-egy mozgalomnak nemhogy munkájukat, kevés idejüket, de akár nevüket is odaadják. Én mentettem magunkat, hogy nem is ilyen vigasztalan a helyzet, csak azok, akik változtatni szeretnének rajta, nem ismerik a mozgató rugókat. Nem látják, hol kell megfogni korunk eléggé bizalmatlan, nehezen lelkésedő fiataljait. Említettem neked, hogy a nyáron munkatáborba megyek és hazajövet beszámolok arról, mit tapasztaltam. Persze abban a hitben ígértem ezt, én az „idealista“, hogy minden sorom mellett szólhat majd. És nem csalódtam. Ne mosolyogj, hallgass meg nyugodtan és belátod, hogy igazam van. Mindenhol lappanganak értékek, csak a megfelelő légkört kell megteremtünk, hogy felragyogjanak. De kezdjük sorjában.

A legcsodálatosabb az volt, hogy azok a fiúk, kiknek szerinted nem lehet parancsolni, beöltözés után jókedvvel meneteltek, gyakorlatoztak, dolgoztak. Valami ősi, magyar vonás kiütközése volt ez: megmutattuk, tudunk, ha akarunk. S ez levelem mottója! ezek a fiúk táncoltak, lehet, hogy flirteltek is, de megéreztek, hogy vállalkozásuk nem tréfa és hamar megkomolyodtak. Jöttek, talán csak sportból, talán nyaralási céllal, az új vidék vágyától üzve, de jöttek. S ez volt a fontos, mert várta őket a föld, a falu, a magyar nép csodás ereje és az Isten szabad ege alatt megtisztultak, gyűjtötték a benyomásokat, tanultak, okul-
tsk. Megtanulták látni nemcsak más, de saját hibáikat is, látták sokszor fegyelmezetlen viselkedésük kihatását a tömegre, a közösségre. Megízlelték a kemény fizikai munkát, belekóstoltak a nélkülözésbe, kényelmi hiányok eltűrésébe; szóval emberesedtek, komolyodtak, megtanultak látni, s ez óriási eredmény! Mert ez a javulás kezdete. Ez nekem, a leendő tanárnak, igen nagy örömet okozott. Boldog voltam, ha hallottam itt-ott: „Most látom csak, mit mulasztottam eddig!“ — „Ezt mindenkinek tapasztalni kellene!“ — „Hát 5 perc késés ilyen bonyodalmakat okozhat?“ — „Mi mindent lehet összegyűjteni hulladékban is egy hét alatt!“ — stb. Látták a hibákat, innen csak egy lépésre van már a javulás. (Igaz, hogy a javulást viszont a környezet hátráltathatja!)

Sorbavéve emlékeimben a tábori életet, néhány tanulástól vázoló csak a sok közül.

Június 27-én vonultunk be Pestre. Itt egy ócskavas udvaron, utcára tárt kapuival az újpesti rakpartra volt az ünnepélyes beöltözés. Rövidszárú csizmában, szolgálatos egyenruhában szokatlanul tekintgettünk egymásra. 29-én már Kékesen voltunk.

Gyalogoltunk, ill. kocsin haladtunk táborunk felé. Egy-két fiú gyalogolt, a többi kocsin ült, s ez így ment fel-

váltva, az utolsó 26 km-en át. Eleinte a lábfeltörések miatt nem nagyon akadt önkéntes gyalogos, félúton már a súlyosan „beteg“ Doki is lehozta pocakját a kocsiról. — Az otthon elkényeztetett fiúk is hamar beleilleszkedtek a közösségbe. Volt, aki méltóságán alulinak tartotta, hogy másokkal együtt tömjön szalmazsákot — mindenki csinálja a magáét. Midőn azonban látta, hogy így egyedül cipekedik majd fel a táborba, gyorsan „társult“ és pihenő alatt már vígan tárgyalta segítőtársával az érettségét. Az eleinte egymásra bizalmatlanul tekintgető fiúk lassan, de közeledtek egymáshoz; a közös alvóhely összehozta a legkisebb közösséget, a rajt. Itt az összetartás sokszor nem ismert határokat. A kapocs rendszerint a közös tanulmányi hely volt. Így lett esztergomi, szegedi, csabai, stb. raj. Sok volt u. i. az érettségi után bevonult fiú. Látnod kellett volna azt a két fiút, akiket mindig csak „zsúrfiú“-névvel illetél. Csúromvizesre izzadva kinlítottak, hogy az ő rajuk vízlevezető árka legyen a legegyszerűbb, ami, tekintettel a hatalmas gyökerekre, valóban férfimunka volt. S ha az ember figyelt, már a táborrendezésnél, de a munkánál is észrevette, hogy mennyi gyengéd tekintettel voltak a fiúk egymásra, a gyengébbekre. Ez azután lassan odafajult, hogy voltak magukat Herkulesnek érző, megrögzött csákányozók, akiket úgy kellett elparancsolni más, szerintük könnyebb beosztásba. S a munka valósággal égett a kezekben, bár senki sem „dolgozott.“ Igen, t. i. az egyik napozásnak nevezte, a másik svédturnának, a harmadik karizomgyakorlatnak; szóval kiki egyénileg sportot csinált belőle, s vígan telt az idő. Ha pl. azt mondta a szakaszparancsnok, hogy énekelve gyorsabban megy a munka, akkor az „Ej uch nyem“ lassú dallamára dolgoztunk. Egy tűző napos délelőttön három fiú pusztán virtusból hat ember helyett talicskázott, s a versenyt egy „bálozó“ jogász nyerte, 126 talicskával (kb. 200 m. távon) egy délelőtt. Látod, azért megfér egymás mellett a bál és munka, még a jogászoknál is.

S mindenhol kitűntek azok a fiúk, akiknek cserkész-

*) Szolnok-Doboka vármegyében Bethlentől délre egy elképzelhetetlenül rossz 26 km-es vonalon kellett a magyar falvakat vasút híjján egy közlekedési műúttal összekötni. Június 27-től szeptember 15-ig két turnusban felváltva 4-4 munkatáborban dolgozott az egyetemi ifjúság egy tekintélyes csoportja. A munka kérésre törte kezüket, de megedzette az akaratot. Nem elpuhult nemzedéké volt a napirend: 5 órákor kelés, reggeli torna, ima. Utána napi 6 órai fizikai munka. D. u. csak másfél órára jelentett változatosságot a pihenő, az alaki kiképzés, táborrend. Este 7 órákor vacsora, 10 órákor takarodó. Kékes község mellett dolgozott az 59. Ond vezér munkatábor. Ennek egyik rajparancsnokhelyettese, a Horthy Miklós Tudományegyetem kiváló növendéke Szegeden, írja le levél alakjában a tábor kedves emlékeit. Az e. ö. m. sz. főparancsnoka v. memés szinai Szinay Béla ny. altábornagy; a kékesi munkatábor július 15-én látogatta meg. „Mint az élő lelkiismeret, úgy állt előttünk — írja egy önkényes — minden hibát észrevett, de nemcsak korholt, dicsért is. Fegyelmezni tudás, határozottság, éleslátás jellemzi és jószív meg humorérzék. Táborunkba új életet öntött, minden sokkal jobban ment.“

PÁRTOLJUK PÁTER BIRÓ ALKOTÁSÁT

Korda R. T. könyv- és kegytárgykereskedés.

Szeged, Gr. Apponyi A.-u. 20. Fogadalmi templom mellett. Vallásos, szépirodalmi művek, iskolakönyvek, írószer. **Kegytagyak legolcsóbb beszerzési helye.**

multjuk volt. Ezek játszva illeszkedtek bele a tábori életbe, nem felejtettek otthon ezt, vagy am azt, a tábordíszítésben az elsők voltak. Szemfülesség, ötletesség, tettekeszség, engedelmeskedni tudás, jókedély jellemezte őket. Megnevelte őket a tíz cserkészőtvény és a nagy vezérgondolat: minden napra egy nemes cselekedet! A tapasztaltak alapján állíthatom: *a serdülő ifjút nevelő cserkészet a legjobb előkészület az ifjat férfivá képző munkatáborhoz.*

Biztosan érdekel, hogyan fogadtak bennünket a falusiak. Ki-kijöttek és csóválták a fejüket hitetlenkedve: „Nem való ez a fiataluraknak!” Kétkedtek a kitartásban is. Ahogy azonban multak a napok, mindig több és több elismerő bámulónk akadt, sokszor a később érkező anyjuk szakította félbe beszélgetéseinket. A szekeresek mint szakértők kezdtek figyelmeztetni, hogy nem kell ám annyira sietnünk. De nem ment lassabban semmi, hogy is mehetett volna, mikor *Orbán Marci* bácsi 85 esztendejével ott mókázott, nevetetett az ökrök előtt, a másik szekér lomha bivalyait pedig egy pöttömnyi legény — úgy 11 éves — kormányozta. Hát lehet ilyen emberek mellett nem dolgozni? Olyan helyen, ahol nemre és korra való tekintet nélkül mindenki a mezőn dolgozik, úgyhogy a falu délelőtt majdnem kihalt? A fiúk átérték a munkával járó fizikai fáradtság lelket nemesítő érzését, de megéreztek valamit annak a kötelességtudásnak nagyszerűségéből is, melyre mindenki — apró gyerektől az őszhajú nagyapáig — munkájával tanította, nevelte őket. Így tanulták meg megérteni a magyar faluban rejlő lelki kincseket is, az áldozatos, életfogytiglan a földnek elkötelezett munkáskezek példaadásából. Szerény véleményem szerint jobb lett volna, ha hetenként egyszer-kétszer mi is ott lehetünk volna köztük az útépités helyett. Valahol egy társaságban mondták, hogy az embereket két dolog hozza össze: *az ital és a munka.* Az első, azt hiszem, a munka, ami az embereket bensőségesen fűzi egymáshoz. A munkaközösség egységes célgondolata összeforrasztja a szíveket. Ezért voltak nagyobb hatással mindenütt egy falu életére a *leánymunkatáborok*. A család, melybe belecsöppent a pesti zeneakadémiai növendék, vagy szegedi tanárjelölt kisasszony, szorosan magabazárta: a közös célt szolgáló munka összekapcsolt szülő, gyermeket a munkaszolgálatos leánnyal. Így azután mintegy családtagként fejthették ki a lányok a fizikai segítség mellett jótékony hatásukat. Míg takarítottak, kisdedet, beteget gondoztak, főzni tanítottak, kézimunkára, szépérezkre neveltek, igazán „*áldásos munkát*” végeztek. Taníthattak és tanulhattak, bár ez a tanulás jobban ráért volna — a fiúkra. Magyarul beszélni, magyarul dalt énekelni, imádkozni is tanítottak ezek a babosruhás lányok munkájuk szeretetteljes elvégzése mellett, s ezalatt láthatták: milyen megdöbbentően mélyen lehet szeretni nyelvünket, milyen híven lehet ragaszkodni a magyar dalhoz s általa és benne a magyar sorshoz. Valahogyan úgy láttam, hogy mi inkább fizikai munkát adtunk segítségül, a lányok azonban a *lelküket* adták.

Lassan befejezem azonban leveletem. Pár képet akarok mutatni neked annak bizonyítására, hogy csak ki kell ragadni ifjúságunkat abból a tespedt légkörből, melyben jelenleg van és kivinni — csak úgy sportból — más vidékre. Lassan észreveszi majd, hogy nem ő a legfontosabb, hogy ő, aki adni, fölényesen nevelni(!) akart, folyton csak kap. Kitartásra, becsületességre, józan megfontolásra,

becsületes, önzetlen munkára tanítja a falu (nem ritkán úri viselkedésre és keresztény emberhez illő hangra is!), s testileg megerősödve, lelkieken gyarapodva tér haza.

Hatalmas tanulság egy ilyen tábor: másokon kívül megismeri az ifjúság önmagát, s ez, a közösségi élethez való idomulni tudás után, a legnagyobb érték. Eleinte nekiszalad szabadjára eresztett csikó módjára, de lassan észreveszi magát. Látja, hogy a társasági máz milyen keveset takarhat, milyen hamar lekophat. Ekkor előbujnak rejtett értékei, ezek felé fordul figyelme. Nincs a közelben pl. sehol templom, hát leülnek egy fenyvesbe, egy Missale köré és bensőségesen elimádkozzák a napi szentmisét, keresve Azt, aki mindennek legfőbb Tanítómestere. Hidd el nekem — most már végleg be kell fejeznem —, hogy csodás értékeink vannak. Munkavágy, szorgalom, áldozatos lelkület, megértés, segíteni akarás, ezt mind-mind láttam, csak meg kell találni előcsalogatásukra a megfelelő hangot. Beleröpíteni fiataljainkat egy vadidegen környezetbe, hagyni, hogy akarjanak teremteni és közeledni az emberekhez. Hasson rájuk a táj, a falu népe, viseletek, munka összetevőjeként egy hangulat. S ha ezt a hangulatot egyszer átélük, akkor nem tudnak szabadulni tőle, akkor nem gátolja őket semmi: ez segíti őket becsületos kitarással, kötelességtudással dolgozni, s alig várják, hogy újra meg újra ennek a varázsos hangulatnak hatása alá kerülhessenek. Nem vezérfonálban, rendszerekben, elméletekben — ebben a megérzésben rejlik a munkatáborok értéke; nem a programmszerű lebonyolítás, de az *élmény* az, ami a munkaszolgálatot a leghatalmasabb nevelő eszközzé avatja.

Ne mosolyogj, hogy így nekilelkeseztem, válaszolj minél hamarább; s remélem leveled vége ugyanez lesz:

Viszontlátásra jövő nyáron egy munkatáborban.

U. i.:

Motto: Csengjen a dal az ajkon, lelked dala!
Munkára lelkesítsen minden szava!
Csak az a nemzet lesz tettekben hős,
Melynek minden fia bátor, erős.
Csákányt ragadj, ásót, kapát,
Hősként így szolgálj, hej, a munka táborát!

Paplanok

legszebb kivitelben gyári áron készülnek
Soós Lajosné

paradicsomi paplanüzemében, Szeged, Deák Ferenc utca 2. A színház mellett. A lap előfizetői kp. fizetésnél 5% kedvezményt élveznek.

**Acélárú és fodrászati cikkek,
műköszörús munkák legolcsóbban**

Becsey Mihálynál

Szeged, Püspök-utca 12.

**Konyhai vágóeszközök s z a k s z e r ú
javítása.**

LAULY JÓZSEF — VILLAMOSHANG

Templomi — Kulturházi — Mozi hangos berendezések specialistája

Széchenyi-tér 9. sz.

Telefon: 25-40 sz.

Öt év a szegedi Papnevelőben

Irta: Havass Géza káplán

(Folytatás. L. májusi szám.)

A lelkeség megszerzésének első feltétele a hallgatás, a csönd, mert „a szilencium a magábatérés természetes iskolája s fejlesztése a lélek bensőségének. Magába mélyeszteti akarja az embert. Lelkében, ama benső kis világban akarja vele föltajlaltatni a súlypontot.“ (Prohászka: i. m. 164. o.) A legnagyobb szilencium, mely a teljes lelki ujjaszületésnek záloga, az őszi 6 napos lelkigyakorlatban valósul meg. Az újonnan jöttek ekkor olvadnak bele teljesen a papnevelő szellemébe és gondolatkörébe. Ilyenkor a szemináriumban halotti csönd van. Lesütött szemű kispapok róják a szünetekben a kert sétányait. Mindenütt csend, sehol egy szó. Ez az idő a nevelődésnek egyik fontos határköve. A lelkeség záloga pedig a mélységes Jézus Szíve-tisztelet, melyet a jezsuiták olyan erősen tudnak a hatókörükbe tartozó lelkekbe elmélyíteni. Ezért nincs teológus, akinek asztalán ott ne volna Jézus sz. Szívének képe, mely majdan papi életében is mindig szemé előtt lesz. A nevelésben pedig e tiszteletnek célja az ígéretekéből fakad, mert általa „a buzgó lelkek, még nagyobb tökéletességre emelkednek.“ Az utóbbi viszont a papnevelés egyik legelső sorban elérendő eredménye.

A csend azonban nemcsak a lelkiülethez, de a szellemi élethez is szükséges. Ezért telik el a szemináriumi napi élet leginkább szilenciumban. Tanulni csak csöndben lehet, különösen, ha sokan élnek együtt. Kedélyes beszélgetésekre lehetőség a megengedett időn kívül nincs. Ezért nem szabad más tanulótermébe, cellájába soha bemenni. — Délelőtt vannak az előadások, rendszerint a súlyosabb tárgyak: filozófia, dogmatica, morális, egyházjog latin nyelven. Magyar nyelvű tárgyak: Szentírástudomány, szertartástan, szónoklástan, hitoktatástan, történelem, szociológia és más kiegészítő studiumok, évenként váltakozva, melyekből délutánra is jut egy-kettő. Az előadás előtt a hangulat íté is olyan, mint más iskolateremben: zsbongás tölti be a levegőt. A vidám beszédet a bidellus tapsa szakítja félbe, mely jelzi, hogy jön a tanár. A bidellus (nem pedellus!), egy a kispapok közül. Előljárónak nem lehet mondani, viszont a közös hálóban és tanulóban a rend éber őre, de mégsem olyan, mint a szobaparancsnok. Egyben futárszolgálatot teljesít a tanár és a hallgatóság között: kölcsönös óhajok közvetítését intézi, indexeket irat alá, az előjáróság rendeleteit hajtja végre, egyszóval: servus servorum Dei — Isten szolgáinak szolgálja. Minden évfolyamnak van két bidellusa, egy aktív és egy helyettes. Az ötödévesek bidellusa pedig egyben az u. n. főbidellus, aki a P. prefektus hadsegéde, az egész hallgatóságot érdeklő ügyek közvetítője és végrehajtója.

A diák-élmények egyik jellegzetes forrása az egyes tárgyak heti „repetíciói“, ami azt jelenti, hogy a leadott anyagból azon az órán felelnek a hallgatók. Egy-egy nehezebb tárgy ismétlő órája izgalomban felért a középiskolásoknál tapasztalható „drukkokkal.“ — A jezsuiták házi főiskoláján tanuló „kis jezsuiták“ közül sokan hallgatják óráikat a szemináriumban is s így osztálytársak a világi kispapokkal. Mindenben résztvesznek, csak a repetíciókban nem, de viszont őket otthon, házilag firtatják a dolgok felől. A kispapoknak tehát évközben is kell állandóan készülni, de a teljes elkészülés a vizsgák előtti u. n. praeparációban van. Minden félévben vizsgáznak s az egyes vizsgák előtt 6—7 nap készületet adnak. Ilyenkor lázas munka folyik egész nap az agyokban s este bizony legtöbb olyan már, mint a kifacsart citrom. Koronát a drukkölásokra a vizsgák izgalmai tesznek. Ilyenkor hivatalos ünnepélyességet ölt az egyik tanterem.

Zöld posztó az asztalokon, fehér íveken a névsor, mellette kihegyezett ceruzákkal. A Püspök Ur, amikor csak teheti, mindig átjön és meghallgatja a vizsgákat. Azonban a jó Isten gondoskodott arról, hogy ne csak a csanádiak lámpaláza fokozódjék, hanem a többi megyéseké is, ezért félévénként a fontosabb tárgyak vizsgáira a többi főpásztorok is megjelentek. Így a tanár, a két cenzor mellett, még illusztris hallgatók is kápráztatták a szegény delinquent. Hogy miről feleljen a vizsgázó, azt ő „választja“ meg, mert húzni kell egyet a szöveggel lefelé fordított tétel-cédulákból. Ez a választás tehát olyan, mint a zsákbamacska, kinek jól, kinek kevésbé jól üt be. A latin nyelven tanított tárgyakból latinul vizsgáznak a növendékek. — Egy felelet 7—10 percig tart, melynek végét a megváltó csengő jelzi, mely annyi követ gördített le már a szívekről, de a következő felelők szempontjából annyit össze is szorított. Az ünnepélyes eredményhirdetés az összes vizsgák után van. Megjelenik az egész tanárikar, élén a P. rektorral. A Püspök Ur elnököl. A sok izgalmas után itt szokott többnyire örömmel fordulni a világ, mert a kispapok mégsem diákok, de öntudatos főiskolások, akiket nem kell hajtani a tanuláshoz, s ezért meg is kapják az általános módon mindig igen jó eredményben jutalmukat.

Az elméleti oktatás színvonalát, lévén Jézustársaságáról szó, nem kell külön tárgyalni. Méltó a rend multjához és világszerte ismert tudományos tekintélyéhez. Azonban gondoskodás történik bőven arról is, hogy a kipallérozott elmék gyakorlatilag is felkészüljenek az életre. Ezért hívja meg az egyes tanévekben az előjáróság a különböző egyházi és világi szaktekintélyeket, akik különféle irányú, az életben fontos dolgokról egy vagy több előadás keretében gyarapítják a papnövendékek tudását. Ezenkívül az életben majd előkerülő munkaterületeken már bent történik a gyakorlati tájékozódás azzal, hogy a kispapok az elemi katekizmust a kérdésekkel együtt szóról-szóra megtanulják, majd V. éven hospitálnak és maguk pedig hitoktatási gyakorlatot végeznek, önálló tanítás keretében. Ezenkívül Szívgyárdákat vezetnek, cserkészkednek, szegénylátogatásokat végeznek, melyhez fűződik a tanárok életből leszűrt „praktikuma“, akik között egy P. Müllert nem kell bemutatni, ki maga is 7 évig volt világipap, s így valóban jogosan taníthatja az utolsó esztendőben többek között a tisztára gyakorlati lelkipászforkodást.

Az egyházi szertartásokat az asszisztencia gyakorlatokon sajátítják el. Ezeket kispapok vezetik, akik legmegfelelőbbben, jó formaérzék birtokában tudják a dolgokat. A ministráció is ide tartozik, melyet mintaszerűen kell minden nö-

**Vasárú,
Zománcedény,
Szerszámok**

legolcsóbban beszerezhető

Farkas vasüzletben

Valéria-tér 13. sz. (Paprika-piac)

vendékek tudnia. Mielőtt a Püspök Urnál ministrálhat az újonc, el kell sajátítania kifogástalanul az előkészítés és a szolgálat minden csinyját-binját, mert egy kiderült baklövés „szájhagyományra“ kerül, amit a kispapság tréfacsinálói évről-évre leadnak a szegény elsőévesnek.

Nehogy a naponkinti szilenciumokban a kispapok elveszítsék hangjukat, hetenkint 3 órát énekelnek. Az énekórakon gyakorolják be a karácsonyi és húsvéti liturgikus énekeket. Az V. évesek pedig külön órában tanulják az énekesmísék rejtelmét, egy-két mindig akadó, botfűlű ötödéves és az énektanár nagyobb öröme.

A teológusok öntevékenységének kifejlesztésére szolgál

önképző keretük: a Szent Gellért-Akadémia. Nem nagyképűséből lett „Akadémia“ a neve, hanem azért, mert a szorosan veft görög jelentése e szónak: iskola és a jezsuitáknál minden ilyen önképző keretet akadémiának hívnak. — Van ebben hitbuzgalmi, szociális, missziós, irodalmi és színjátszó szakosztály, röviden Nebők. Heti „akadémiák“ keretében nyílik alkalom mindenkinek önálló megnyilatkozásra. A szónoklási gyakorlatokon kívül ez nevel a közszereplésre. A fokozott és mélyebb tevékenységet pályatételek segítik elő. A nagy nyilvánosság előtti szereplésre pedig a nagyközönség számára rendezett ünnepélyek készítik elő a növendékeket.

(Folyt. köv.)

SZÉCHENYI ISTVÁN VALLÁSOSSÁGA

A Széchenyi-jubileum gondolatai irányítsák ez évet! Az a szinte átfoghatatlan érték-komplexum, amelyet Széchenyi munkássága jelent, és az a példátlan hatás, melyet kortársaira és az utána következő nemzedékekre gyakorolt és gyakorol ma is, bőséges anyagot nyújt az egész jubileumi esztendőre: vajjon ki vállalkozhatnék arra, hogy az ő csodálatos pályafutását egyetlen cikkbe csonkítsa?!

A mi kis mécsesünk világánál inkább csak egyetlen problémát vessünk fel, ezzel a kérdéssel azonban — úgy érezzük — megtaláljuk a kulcsot nemcsak Széchenyi egyéniségének, hanem egész munkásságának megértéséhez is. A probléma: *milyen volt Széchenyi Istvánnak, az embernek viszonya az ő teremtő Istenéhez?*

Ha Széchenyi naplóját, vagy akár gazdaságpolitikai munkáit lapozzuk is, mindenütt az ő mélyen vallásos lelkét érezzük meg. Szinte állandóan valami misztikus Isten-közelségben élt és olthatatlan sóvárgással volt tele az isteni tökéletesség iránt.

A katonatiszti évek elbukásait nagy bűnbánások, vezeklések és forró imádságok követik, később pedig, amikor már az ilyen emberi botlásokból rég kiemelkedett, a megtisztult ember magaslatain járva is szinte önemészítő aggodalmassággal vizsgálta érzéseit, gondolatait és tetteit: vajjon Isten akarata szerint valók és az Ő dicsőségét szolgálják-e? „Mindenható Isten, — így imádkozik — hallgasd meg mindennapi, minden órai imámat. Töltsd be szívemet anyagi tiszta szeretettel Irántad. Segítsd sikerre bennem azt, ami jó; tipord el csírájában azt, aminek rossz gyümölcse lehetne. Engedd, hogy igazi lelki alázattal tekintsek mindent a világon s úgy fogjak hozzá akármihez.“

Ez a mélységesen katolikus élet adott erőt Széchenyinek roppant vállalkozásaihoz. Sőt éppen ez a lelki beállítottság volt Széchenyi nyugtalanító, újra alkotásokra sarkalló motorja és egyben egész rendszerének alapja is.

Különösen két gondolat húzódik át vörös fonálként Széchenyi rendszerén: *keresztény demokrácia, és az emberi tökéletesedés szükségességének elve.*

A buzgó katolikus Széchenyi nem tudta összeegyeztetni a „mindnyájan egy Atyának vagyunk gyermekei“ krisztusi gondolatot a jobbagyság nyomorú sorsával. Nyugtalanította lelkiismeretét az az évszázados igazságtalanság, hogy egyetlen társadalmi rend élvezzen minden jogot kötelességek és terhek nélkül, míg a jobbagyság milliós tömegei úgyszólván igavonó állatként hordozzanak minden terhet

és még az a megnyugvásuk se lehessen, hogy valóban *emberként* számítanak. Ő tehát vallásos meggyőződésből szállt síkra a jobbagyság felszabadításáért. S felfogásával kortársai között egyedül állt.

A nemzetnevelő Széchenyinek is a keresztény ideál lebegett a szeme előtt: *a minél tökéletesebb ember.* Nem nehez e gondolatból is kiérezni a krisztusi igét: „*Legyetek tökéletesek, mint a ti mennyei Atyátok is tökéletes.*“

Egyéni vívódásai közt érezte meg a legtisztább örömet, a belső megtisztulás, a tökéletesedés gyönyörét, ahogy a halandó ember egyre közelebb jut teremtő Istenéhez... Ezt a nagy *élményt* akarta mintegy rákényszeríteni honfitársaira. Beláttatni akarta velük, hogy az Isten képére alkotott emberhez méltatlan lelki szegénységben élnek és ebből okvetlenül ki kell emelkedniök. Rámutatott súlyos hibáikra, idegen példák tükrében mutatta be ijesztő tudatlanságukat és megjelölte a felemelkedés útjait is, csakhogy a tökéletesedés megindulhasson. A „*kiművelt emberfő*“ az örökké visszatérő gondolata, s ez alatt a testi és lelki sajátságok harmonikus kiképzését érti — a keresztény ember tökéletesedését.

Széchenyi utópiája tehát a keresztény demokrácia megvalósítása volt, melyben a vezetőréteg a legtökéletesebben kiművelt emberfők elitje, de a nemzet minden tagja megkapja az Isten képére alkotott embert megillető életfeltételeket és fejlődési lehetőségeket.

Széchenyi elgondolásait már két nagy pápai enciklika, a Rerum Novarum és a Quadragesimo Anno is igazolta. A sok szép tanulásból, amelyet majd az ünneplés hónapjaiban Széchenyi tanításából megtanulunk, legyen a legmaradandóbb az, amit az élete példáz: *nagy alkotásokat létrehozni csak az Isten lelkét hordozó embernek sikerül.*

Márton Imre
gimn. tanár.

— A pesti középiskolás ifjúság és vezetőik megértik, hogy mi a pedagógiai jelentősége mindjárt az iskolaév elején végzett lelkigyakorlatoknak: gazdag lelki aratásból élhetnek egy teljes éven át! A Manrézában még az ősz elején 3 ifjúsági lelkigyakorlatot rendeznek, a péceli női lelkigyakorlatos házban október 6-ig ugyancsak 3 középiskolás csoport jelentkezett. Szeged intézeteiben is kezd e felfogás terjedni.

Ki Glöcknernél festet, tisztítat, becsületes munkát kap

TELEFON: 12 - 69.

Iskola-utca 27-29. sz. (Dóm-tér.)

- Ágytolltisztítás

Hírek

Értesítjük a Katolikus Alföld m. t. olvasóit, hogy az Országos Magyar Sajtókamara ezévi májusi rendeletével minden egyes lap számára megtiltotta a tiszteletpéldányok küldését. Ezért októbertől kezdve csakis előfizetőknek küldhetjük a Lapot. Olvasóinkat pedig, akik eddig tiszteletpéldányokat kaptak, bizalommal kérjük, ne hagyják el a Katolikus Alföld táborát, hanem arra előfizetni szíveskedjenek. Az előfizetés csupán 1 pengő, vidékre 1.40 pengő.

— Jutas altisztképző intézetének gyönyörű temploma katonáink vallásos meggyőződését bizonyítja. A templomukat ők maguk építették és nemes lellyel teljesen felszerelték. Az intézet ezredes igazgatója és a többi tisztek, tanárok és hitveseik adták a jópéldát: hordták a homokot, téglát, habarcsot, végezték az asztalos és lakatos munkát és készítették az oltárokat, azok díszeit. Hatalmas fenyves erdők közt a modernül megépített intézetben 1200 honvéd altiszt nyer polgári iskolával egyenrangú kiképzést. Gazdag, több ezer kötetre menő könyvtárunkban a tudományos és szakmunkák könyvei mellett ott találjuk Prohászka és Tóth Tihamér műveit is. — Jutas altiszt képzője ideális felfogású igazgatójával és tanári karával tettekkal illusztrálja Széchenyi gondolatát: a nemzeti érzés a vallásosságban gyökerezik legmélyebben.

— 55 hold levendula egyetlen tagban a tihanyi dombokon! Egy fővárosi őskerestény vegyész-mérnök gyakorlati érzéke valósítja meg már évek óta. A kéklő mezők illatozása már a távolból felejthetetlen élmény. Július elején aratják, még ott a helyszínen pároltatással olaját veszik, 55 hold terméséből 7 métermázsát — ha a munkavezető bemondása pontos. És kitűnő áron Párizsba szállítják. Ez a legsikeresebb küzdelem az ipari szupremáciáért az idegen faj ellen.

— KIOE-Ifjak táborozása, avatása. A budai hárshegyi cserkészparkban táborozott másfél hétig egy lelkes KIOE-csapat. Hálásak is a kis tanoncok annak a derék őskerestény gyárosnak Budán, aki azzal nyitotta meg tanonccévé, hogy saját költségén táborba küldte inasait. Hálából a Manrézába jöttek egy napra. Szentgyónást végeztek és másnap a jezsuita újoncok kápolnájában megáldoztak és a szentmise után ott az oltár előtt megtörtént az avatás egyszerű, de bensőséges aktyusa: »Tarts velünk!« — kézfogás — »Kitartok«. A neki pirult orca, a csillogó szemek, hálás tekintetek szó nélkül vallották, mily szociális munkát végez Urbán pesti egyetemi hallgató, aki minden szabadidejét a pesti kis tanoncoknak szenteli csupa idealizmusból.

— Mégis szép az élet! Szeged egyik fiúiskolájában az érettségizők életgyónással zárták le az iskolaévet és közös szentáldozáshoz járultak. Minden írásbeli előtt közös misét hallgattak, megáldoztak és így az oltár tövéből indultak az iskolába. Ugyanezen intézetben a végzett tanulók szövetségének tanárelnöke pályamunkákkal lepette meg a hittanárt, melynek témája: Mária az édesanya. Ez ifjakkal nem meglepő, hogy az érettségi banketten az egyik évben a fődísz centrumában Krisztus Szíve ragyogott. — Ily tények után valóban szebb az élet, mint amilyennek látszik.

— Kaszab-persely. Lapunk májusi számából ismeretes olvasóink előtt Kaszab István élete, akit a szenvedések már fiatal korban Isten hősévé avattak. Hat éve halt meg és már kitartóan dolgoznak boldoggá avatása ügyében. Mivel a megindítandó ú. n. boldoggá avatási pör a tények légszigorúbb kivizsgálását követeli, ez pedig sok költséggel jár, a Katolikus Alföld »Kaszab-perselyt« nyit és minden adományt hálásan nyugtázza, Kaszab István ügyének előmozdítására. Szegeden is lesznek sokan, akik Kaszab István iránt hálájukat e célra való adakozással is nyilvánítani óhajtják. E magyar ifjú neve az ország határain messze túljutott: Belgiumból, Itáliából, Litvániából, Szíriából, Japánból és Amerikából, Német-, Francia-, Spanyol- és Svédországból írtak már róla, dicsérték erényeit, megköszönve a tapasztalt imameghallgatásokat. Segítsük e magyar ifjút adakozásunkkal az oltár dicsőségére! Az édes magyar hazáért szolgáljuk ezzel. — Minden e célra szánt adományt hálásan fogadunk a jezsuiták sekrestyéjében, vagy Kálvária-u. 39. szám portáján.

— Bátran! Erőnk a Szív! E jelszóval ajkukon indultak a nyáron már a IX-ik testőr táborba a szegedi középiskolák Jézus Szíve testőrei, első helyen a Madách-utcai polgáristák. Még Pestről is csatlakoztak hozzájuk, így számuk 58-ra emelkedett. A táborozás sikerét biztosította a püspöki szeminárium 3 teológusa, Rátkai Ödön, Dávid Lajos és Szentgyörgyi Károly, akik az előkészítést minden nagy gondját nagy körültekintéssel intézték. Két tábori híradót is megjelentettek. Ebben részletes tudósítást közöltek a tábori életről. Pedagógiai érzéküket dicséri, hogy a felszerelés tárgyai közt külön kihangsúlyozták az imakönyvet és a rózsafüzért. A táborban — a gyönyörű Pallavicini erdőben — minden nap volt elmélkedés, este lelkiismeret vizsgálat. Első pénteken a sándorfalvi templomban közös szent áldozás. — Ifjak, kik szórakozásaikban sem felejtik el Istent, lelkükben sohasem lesznek öregek.

— Az újszegedi ligetkápolna búcsúja évről-évre fejlődik, a hívek ezrei járnak oda, érzik: e búcsút az ő buzgóságuk formálta. Előkészületül Mária neve napjára (szeptember 12) Kisasszony ünnepétől kezdve összejöttek már évek óta a lourdesi barlangoltár előtt, imádkoztak, énekeltek, virágot hordtak és gyertyát égtek. Így alakult ki már Ugi Géza plébános irányításával az ötnapos ájtatosság: naponként szentbeszéd és szent-séges litánia a szabad ég alatt a »fehér Mária« oltáránál. Mária névünnepe pedig reggel a kedves Nővérek miséje. Itt ünneplik közös elmélkedéssel és szentáldozással égi Anyjuk névnapját és a saját névnapjukat is. (A női rendek szép szokása u. i., hogy minden tagjuk megkapja a Mária nevet a szerzetesi név elé.) 9 órakor apáti nagymise, este pedig gyertyás körmenet a parkban. Ennek végén a hívek közül igen sokan gyertyáikat az oltár körül rakják le és így felejthetetlen fényben ragyog a gyertyák lángjaitól csillogó oltár. — Az ideai beszédek sorrendje volt: v. Kiss Gyula pápai káplán: Salve Regina! — Alaker György S. J.: Keresztyének segítése. — Kapossy Gyula püsp. tanácsos, igazgató: Boldogsasszony Anyánk, régi nagy Patrónánk. — P. Hangya Henrik O.F.M.: Szeged segítő Aasszonya. (Auxiliatrix Szegediensis). Kardas József S. J.: Mária a szerzetesi lelki világában. — Ugi Géza plébános: Vigyázz reánk ó Szűz Anyánk! — Kiss István I. igazgató: Kisdédével Szűzanyánk szent áldását adja ránk!

Női modell kalapokat, férfi márkás kalapokat, férfi ingeket, nyakkendőket, pizsamákat legolcsóbban vehet NEMZETI TAKARÉKOSSÁG- ÉS UNIÓ-TAG!

**KRITTEL-nél,
KÁRÁSZ-UTCA 5. SZ.**

Katolikusok! vásárlásnál, rendelésnél partoljátok az itt felsorolt cégeket.

Fehérneműek és vászonkereskedés Csonka család
vőfélyboltja Klauzál-tér 9.

Cipész. Kocsárdi (Kleinesszel) Ferenc, gr. Apponyi-u. 25.

Irógép: Wirth István, Széchenyi-tér 5.

Kézimunka: Fáy Margit, Tisza L.-körút 57.

Órás, ékszerész: Csury Ferenc, Kárász-u. 16.

Ruhaárúház: Szécsi Ferenc, Csekönics-u. 4.

Kiváló minőség — Szolid árak

László-árúház

Rövidárúk, Kötöttárúk,
Játékárúk, Gyermekcipők

Szeged. Tisza Lajos-körút 38. Telefon: 25-48.

DUGÁSZ

FEST, TISZTÍT

Üzlet: Károlyi-u. Üzem: Tápéi-u. 7/b. Tel.: 33-40.

WIRTH ISTVÁN

IRODAGÉPÜZEME

Szeged, Széchenyi-ter 5. sz. Telefon: 22-21

VILÁGMÁRKÁS TÖLTŐTOLLAK!

IRÓ SZÁMOLÓ-
SOKSZOROSÍTÓ-
GÉP és azok kellekei,
azok javítása és jókarbantartása. Irógépen maso-
lást és sokszorosítást gyorsan, pontosan és olcsón készít.

Országos ipari kiállításon 9 aranyéremmel kitün-
tetve. Magyarország ezüstkoszorús mestere

CSURY FERENC

ORA-, ÉKSZER SZAKÜZLETE.

Kész toronyórák állandóan raktáron. A Fogadalmi
templom és a dóm-téri zenélő óramű tervezője és ké-
szítője. — S z e g e d, Alapítási év 1911-ben.
Üzlet: Kárász-utca 16. sz. Tel.: Automata 28-69.

Női és férfi szövetszövetkezők
Selymek, Mosóárúk Vásznak
legolcsóbb beszerzési forrása

Kovács Béla

divatárúraktára
Szeged, Tisza Lajos-körút 51.

D ú s választék! — Nemzeti Takarékoság tagja!

Szegedi Új Nemzedék Lapv. rt.
Felelős üzemv. ideigl.: Szigeti Jenő.

Uri- és egyenruhaszabóság, Uri divatcikkek,
Egyenruházati cikkek, Cserkészfelszerelések,
Sapkák legolcsóbb és legmegbízhatóbb
beszerzési forrása!

KRIER RUDOLF

Telefon: 23-23. Klauzál-tér 5. A Nemzeti Takaré-
koság kiszolgáló tagja.

ÓRA, ÉKSZER

vásárlásnál, javításnál forduljon bizalommal

TÓTH ÓRÁSHOZ

Kárász-utca 13. szám.

Tört arany, ezüst, zálogjegy beváltás.

Uj. Klamár Ferenc műasztalos
S Z E G E D
Kecskeméti-utca 15/b. sz.

Modern butorok készítése, régi butorok
alakítása és butorfényezés.

Kedvező fizetési feltételek mellett.

LEGOLCSÓBBAN

de legszebben és legszolidabb kivitelben készülnek
menyasszonyi férfi és babakelengyék. Sifonokat,
vásznaikat, ingkelméket, divatcikkeket a legjutá-
nyosabb árban szerezhet be

A VŐFÉLYBOLTBAN

Klauzál-tér 9. szám.

Összes kozmetikai cikkek

— Parfum Kölni viz, Puder, szappan —
legolcsóbb beszerzési helye

Bényi illatszertár

Tabor-utca (Városi adóhivatallal szemközt).

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, temeté-
seket jutányosan vállalom a mai nehéz viszonyok-
nak megfelelően, a m. államvasuti Takaré- és
Segélyszövetkezete, valamint a Frontharcos, Turul
és Baross Szövetség tagjainak 10 százalék enged-
mény, a „Nemzeti Takarékoság” könyvbevásár-
lási helye. Sírkoszorúk legolcsóbban kaphatók.

Szíves pártfogást kér:

CSABAY DÁNIEL temetkezési
vállalkozó

S Z E G E D, Takaréktár-utca 2. szám. Telefon: 22 88.

Lakás: Halász-u. 11. sz. — Telefon: 30-75.

F. szerk. és kiadó V. MÁRIAFÖLDY MÁRTON DR.

A KATOLIKUS ALFÖLD jelen száma 10 fillér.

Kapható: Korda Könyvkereskedésben, Fogadalmi-
templom bejáratánál, kiadóhivatalban: Szeged, Dú-
gonics tér 12. A kiadóhivatal fogadó órái: hétköznap
11-12.

